Veterinærinstituttet

Rapport 60a – 2026

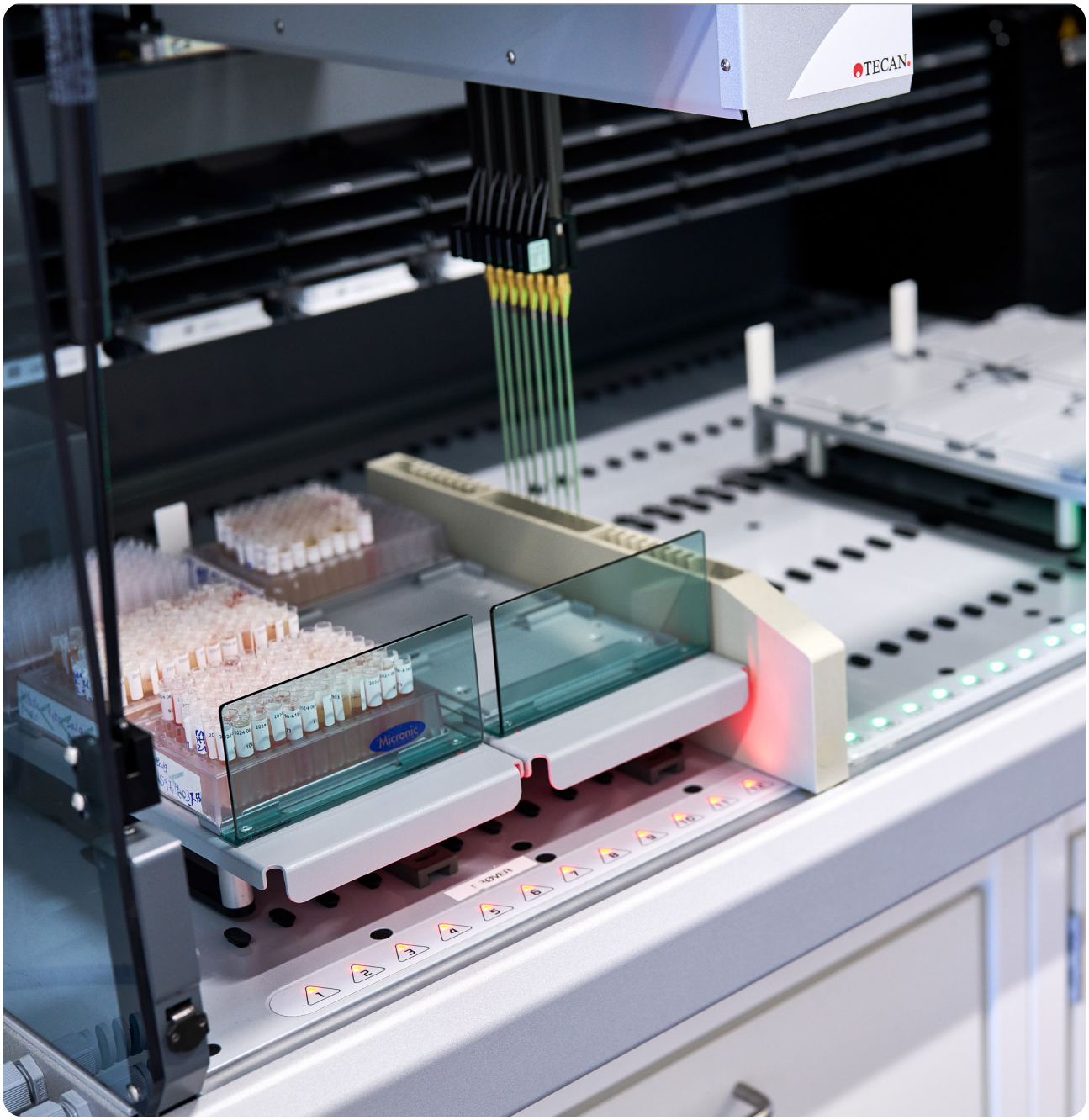

Overvåkingsprogrammene 2025 – Sammenstilling av resultater

RAPPORT 60a/2026

Overvåkingsprogrammene 2025 – Sammenstilling av resultater

Forfattere

Merete Hofshagen

Foreslått referanse

Hofshagen, Merete. Overvåkingsprogrammene 2025 - Sammenstilling av resultater.
© Veterinærinstituttet, kopiering tillatt når kilde gjengis

Kvalitetssikret av

Thea B. Klem, avdelingsdirektør, avdeling for dyrehelse, Veterinærinstituttet

Oppdragsgiver

Mattilsynet

Publisert

2026 på www.vetinst.no
ISSN 1890-3290 (elektronisk utgave)
© Veterinærinstituttet 2026

Kolofon

Forsidebilde: Eivind Røhne
www.vetinst.no

Innhold

Bakgrunn 3

Fisk 3

Mat og fôr 3

Landdyr 4

Bakgrunn

I Norge er det en omfattende aktiv overvåking av dyre- og fiskehelse og fôr- og mattrygghet via ulike overvåkingsprogrammer. Disse programmene gir grunnlag for vurdering av sykdomsforekomst i en populasjon, og de dokumenterer at Norge følger internasjonale forpliktelser. Programmene bidrar til friske dyr, trygg mat og dokumenterer Norges status på disse områdene. Mattilsynet bestemmer hvilke programmer som til enhver tid finansieres. For svært mange av disse programmene er det Veterinærinstituttet som bistår Mattilsynet med planlegging, analyser, bearbeiding av data og rapportering.

Denne korte rapporten presenterer resultater fra de fleste av Mattilsynets overvåkingsprogrammer som Veterinærinstituttet koordinerer. Noen få programmer har så kompliserte resultater at de ikke lar seg presentere i en slik tabell. For disse – og alle andre programmer – finnes detaljerte resultater i årsrapportene på Veterinærinstituttets hjemmeside om overvåkingsprogrammene.

Fisk

I tillegg til programmene presentert i Tabell 1 ble programmene «Krepsepest (*Aphanomyces astaci*)» (inkludert egen rapport for Eidskog), «Helseovervåking av vill laksefisk» og «*Gyrodactylus salaris* i Drammenselva» også gjennomført i 2025.

Tabell 1. Resultater for 2025 for programmer innen fiskehelse.

Kategori	Program	Antall positive	Antall analyserte
Laksefisk oppdrett	VHS og IHN[1] – laks	0	77 anlegg (378 / 388 ind.[2])
	VHS og IHN – regnbueørret - sjø	0	11 anlegg (110 ind.)
	VHS og IHN – regnbueørret - ferskvann	0	3 anlegg (70 ind.)
	VHS og IHN – brunørret - ferskvann	0	3 anlegg (89 ind.)
	Gyrodactylus salaris – settefiskanlegg	0	71 anlegg (2 340 ind.)
Laksefisk vill	*G. salaris* – overvåking elver	0	71 elver (2 367 ind.)
	G. salaris – friskmeldingsprogram elver	0	5 elver (498 ind.)

[1] VHS = viral hemoragisk septikemi, IHN = infeksiøs hematopoetisk nekrose.
[2] ind. = antall individer.

Mat og fôr

I tillegg til programmene presentert i Tabell 2 ble programmene «Fôr til landdyr», «GMO», «Radioaktivitet i næringsmidler», «Mykotoksiner i næringsmidler» og «STEC Storfe» gjennomført i 2025.

Tabell 2. Resultater for 2025 for programmer innen fôr- og mattrygghet.

Kategori	Program – analysert enhet	Antall positive	Antall analyserte
Storfe	*Salmonella* - skrottsvabre	0	2 970
Svin	*Salmonella* - skrottsvabre	0	2 991
Fjørfe	*Campylobacter* – slaktekyllingflokker	99	2 014
Kjøtt	*Salmonella* - kjøttskrap	0	2 934

Landdyr

I tillegg til programmene presentert i Tabell 3 ble programmet «NORM-VET» (som omhandler antibiotikaforbruk og antibiotikaresistens) også gjennomført i 2025.

Tabell 3. Resultater for 2025 for programmer innen landdyrhelse.

Kategori	Program	Antall positive	Antall analyserte[1]
Storfe	BVD (bovin virusdiaré) - tankmelk	0	1 201 bes.
	BVD (bovin virusdiaré) - ammekyr	0	1 363 bes.
	EBL (enzootisk bovin leukose) - tankmelk	0	1 201 bes.
	EBL (enzootisk bovin leukose) - ammekyr	0	1 363 bes. (4 228 ind.)
	IBR (infeksiøs bovin rhinotrakeitt) - tankmelk	0	1 201 bes.
	IBR (infeksiøs bovin rhinotrakeitt) - ammekyr	0	1 363 bes. (4 228 ind.)
	Brucella abortus	0	36 bes. (90 ind.)
	Blåtungevirus[2]	35	818 bes.
	Tuberkulose	0	8 bes. (11 ind.)
	Paratuberkulose	0	189 bes. (936 ind.)
	BSE (bovin spongiform encefalopati)	0	6 132 ind.
	Salmonella - lymfeknuter	0	3 064 ind.
Sau	*Brucella melitensis*	0	3 136 bes. (9 143 ind.)
	Mædi	0	3 135 bes. (9 216 ind.)
	Fotråte	0	52 bes. (80 ind.) (108 000 dyr insp. ved slakt)
	Skrapesyke	13	18 801 ind.
Geit	*Brucella melitensis*	0	214 bes. (1 805 ind.)
	CAE	2 bes.	58 bes. (1 800 ind.)
	Skrapesyke	0	542 ind.
Kameldyr	Tuberkulose	0	3 bes. (3 ind.)
	Paratuberkulose	0	68 bes. (212 ind.)
Svin	AD (Aujeszkys disease - Pseudorabies)	0	482 bes. (3 878 ind.)
	TGE (smittsom gastroenteritt)	0	
	PED (porcin epidemisk diaré)	0	
	PRCV (porcint respiratorisk coronavirus)	30 bes.	
	PRRS (porcint respiratorisk og reprod.syndrom)	0	
	Influensa A (H1N1pdm09 - pandemisk influensa)	138 bes.	
	MRSA	0	524 bes.
	Salmonella - besetninger	0	59 bes.
	Salmonella - lymfeknuter	0	3 043 ind.
Fjørfe[3]	ILT (infeksiøs laryngotrakeitt) – avlsflokker slaktekylling	0	73 flokker (2 188 ind.)
	ILT (infeksiøs laryngotrakeitt) – avlsflokker egg	0	10 flokker (328 ind.)
	ART (aviær rhinotrakeitt) – kalkun -avlsflokker	0	5 flokker (149 ind.)
	ART (aviær rhinotrakeitt) – kalkun -slakteflokker	0	43 flokker (1 416 ind.)
	AI (aviær influensa)	0	290 flokker (2 754 ind.)
	Salmonella - avlsflokker	2	435 flokker
	Salmonella – andre fjørfeflokker	11	5 693 flokker
Vilt	Hjortedyr – CWD (chronic wasting disease)	3	11 612 ind.
	Hjortedyr (inkludert oppdrettshjort) - Tuberkulose	0	47 ind.
	Rev, ulv, mårhund – *Echinococcus multilocularis*	0	505 rever, 1 ulv
	Villsvin – *Salmonella*[4]	30	480 ind.
	AI (aviær influensa), ville fugler – aktiv overvåking	12 HPAI[5]	606 ind.

[1] bes. = besetninger, ind. = individer.
[2] Gjelder resultatene fra tankmelkscreening om høsten. For flere detaljer se programmets årsrapport.
[3] Programmet vedrørende *Campylobacter* hos slaktekylling er presentert i Tabell 2.
[4] For andre agens (ulike virus, trikiner) var det kun én positiv prøve; for antistoffer mot *Mycoplasma hyopneumoniae*. Se detaljer i årsrapport.
[5] I tillegg ble det påvist 65 HPAI-tilfeller blant 334 fugler undersøkt i forbindelse med passiv overvåking av syke/døde ville fugler.

Frisk fisk
Sunne dyr
Trygg mat

Veterinærinstituttet

Ås ▪ Sandnes ▪ Bergen ▪ Trondheim ▪ Harstad ▪ Tromsø

postmottak@vetinst.no

vetinst.no